RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	1367408
afdelingsnaam:	Beleid Sociaal Domein
stellers:	Esther Seijsener, Anne-Marie Rijssenbeek, Karen Nieuwenhuis
telefoonnummer	035 629 2559
onderwerp:	Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving 2024-2030

Voorstel

1. De Beleidsagenda Jeugd 2024 – 2030 vast te stellen, dat gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Jeugd.
2. De Beleidsagenda Wmo-Samenleving 2024 – 2030 vast te stellen, dat gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Wmo – Samenleving.

Planning

Titel	Toelichting	Beeldvorming	Oordeelsvorming	Besluitvorming
Inspiratie-sessie	Inspiratiesessie over Jeugdbeleid	30 maart 2023		
Inspiratie-sessie	Inspiratiesessie bij de Cocon (Kwintes)	6 april 2023		
Startnotities Jeugd en Wmo-Samenleving	Schets keuzerichtingen voor het opstellen van de Beleidsagenda's Wmo-Samenleving en Jeugd	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 28 juni 2023	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 28 juni 2023	Gemeenteraad 19 juli 2023
BVS Jeugd en Wmo	Beeldvormende sessie over Jeugd en Wmo en de in de beleidsagenda's geschetste beweging van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag.	27 september 2023		
DIN sociaal domein	In het Doelen-Inspanningen-Netwerk Sociaal Domein komen opgaven en doelen uit de visie en speerpunten uit de beleidsagenda's samen met daaraan gekoppeld indicatoren.	Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving 23 november	Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving 23 november	
Beleidsagenda's Jeugd, Wmo-Samenleving	De nieuwe beleidsagenda's vormen een uitwerking van de visie sociaal domein. Ze zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotities Jeugd en Wmo en de daarin opgenomen voorkeuropties.	Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving 23 november	Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving 23 november	Gemeenteraad 6 december

Samenvatting

De Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving 2024 – 2030 vormen de uitwerking van een deel van de opgaven en doelen uit de Visie Sociaal Domein *Wij zijn Hilversum.* Met deze beleidsagenda's geven we de gemeenteraad de mogelijkheid om kaders vast te stellen voor de beleidsthema's Jeugd en Wmo-Samenleving tot 2030 vast te stellen. Deze lange scope van de beleidsagenda's is een bewuste keuze die voortkomt uit de wens om te sturen op continuïteit van beleid. Zo creëren we de benodigde tijd en ruimte om de in de beleidsagenda's geschetste beweging van ziekte en zorg (ZZ) naar gedrag en gezondheid (GG) goed te laten landen in de uitvoeringspraktijk en de samenleving. Deze beweging van ZZ naar GG is noodzakelijk, want de toenemende zorgvraag bij Jeugd en Wmo en de schaarste aan personeel en middelen zorgen ervoor dat – als we niets doen – onze ondersteuning niet op het huidige niveau blijft. Dat betekent dat we het welbevinden van onze inwoners centraal stellen.

Door daarin te investeren dragen we bij aan de (mentale) gezondheid van inwoners en het voorkomen van ziekte en zorg. Dat vraagt om samenwerking met o.a. maatschappelijke partners, zorgaanbieders, huisartsen, verenigingen, informele netwerken, ondernemers en inwoners. Met deze werkwijze pakken we als gemeente ook een actieve rol op het thema (publieke) gezondheid.

Participatie
De beleidsagenda's zijn het resultaat van een zorgvuldig traject waarin de gemeenteraad, in- en externe stakeholders, de Adviesraad Sociaal Domein en Hilversummers, nauw en vroegtijdig betrokken zijn geweest en input hebben geleverd. Met dit participatietraject geeft het college invulling aan de aanbeveling uit het Raadsonderzoek Wmo-Welzijn, om de raad in een vroeg stadium te betrekken bij beleidsvorming. Ook in het Coalitieakkoord staat het belang van het vroegtijdig betrekken van de raad benoemd.

Evaluatie bestaande beleid
De Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving zijn mede gebaseerd op de evaluaties van de bestaande beleidsagenda's voor Jeugd en Wmo, die in 2022 ter kennisname aan de gemeenteraad zijn gestuurd. In deze evaluaties staat de opbrengst van het beleid op beide thema's beschreven. Het bestaande beleid was gericht op een beweging naar het zogeheten voorveld en de inzet van preventie. Op deze lijn bouwen we voort in de nieuwe beleidsagenda's.

Inleiding

Op 5 april heeft de gemeenteraad de Visie Sociaal Domein ***Wij zijn Hilversum*** vastgesteld. In deze visie staat centraal dat Hilversum een stad is voor iedereen. Daarbij horen gezonde buurten met goede voorzieningen, maar ook dat Hilversummers zich met elkaar verbonden voelen, naar elkaar omkijken en anderen ondersteunen waar mogelijk. Dit draagt bij aan het welzijn van inwoners en een gevoel van gemeenschap en veiligheid. Tegelijkertijd is het nodig omdat de houdbaarheid van ondersteuning steeds meer onder druk staat. De Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving omvatten een gedeeltelijke uitwerking van de doelen en opgaven uit de Visie Sociaal Domein. In beleidsdocumenten over andere thema's, zoals onderwijs, werk en inkomen, komen de overige onderdelen van de visie aan de orde. De beleidsagenda's vormen gezamenlijk de uitwerking van de Visie Sociaal Domein en houden nauw verband met elkaar. Immers, binnen het sociaal domein staat de leefwereld van de (kwetsbare) inwoner centraal en daarin komen de verschillende thema's samen. Dat vraagt om een integrale visie en werkwijze.

In de onderstaande tabel staan de opgaven uit de visie en de bijbehorende doelen voor beide beleidsagenda's. De focuspunten van de beleidsagenda's worden weergegeven, het kan dat één van de beleidsagenda's indirect ook bijdraagt aan andere (sub)doelen die niet in het overzicht staan vermeld. Verder staat vermeld welke speerpunten bij ieder doel horen. Met speerpunten bedoelen we beleidsmatige ambities. Onder speerpunten hangen activiteiten die in de beleidsagenda's zijn benoemd en na vaststelling worden uitgewerkt. Parallel aan de Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving brengt het college de Beleidsagenda Armoede & Schulden in besluitvorming, dat tevens een uitwerking

vormt van de Visie Sociaal Domein. Een aantal doelen komt in beide beleidsagenda's aan de orde, andere doelen komen aan bod in beleid over andere sociale thema's. We werken integraal binnen het sociaal domein door beleidsmatig de verbinding te leggen waar onderwerpen elkaar raken.

Opgaven visie	**Doelen visie (per opgave)**	**Beleidsagenda Jeugd Doelen**	**Beleidsagenda Jeugd Speerpunten**	**Beleidsagenda Wmo-Samenleving Doelen**	**Beleidsagenda Wmo-Samenleving Speerpunten**
Bestaanszeker-heid	• Hilversummers zijn duurzaam aan het werk en/of hebben een zinvolle daginvulling. • Hilversummers hebben voldoende middelen van bestaan en doen mee in de samenleving. • Hilversummers krijgen passende zorg en/of ondersteuning en weten die te vinden.			• Hilversummers zijn duurzaam aan het werk en/of hebben een zinvolle daginvulling.	• Het bieden van een zinvolle daginvulling
				• Hilversummers krijgen passende zorg en/of ondersteuning en weten die te vinden.	• Doorontwik-keling 'Begeleiding in de Wijk' naar buurtteams • Lokale aanpak bescherming en opvang • Ouder worden in Hilversum
Kansengelijk-heid	• Hilversumse kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op. • Hilversummers ontwikkelen zich en krijgen onderwijs- en arbeidskansen die bij hen passen. • Hilversumse gezinnen krijgen ondersteuning waar dat nodig is.	• Hilversumse kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op.	Dit betreft een overkoepelende doelstelling waaraan via de andere doelen en bijbehorende speerpunten worden bijgedragen		
		• Hilversumse gezinnen krijgen ondersteuning waar dat nodig is.	• Versterken gemeentelijke toegang • Dekkend zorglandschap • Voorkomen uithuisplaatsingen (o.a. verblijf)		
Sterke buurten	• Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap • Hilversummers hebben passende en toegankelijke voorzieningen in hun buurt • Hilversummers krijgen ondersteuning om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen.	• Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap	• Versterken van contacten en ondersteuning tussen ouders onderling en jeugdigen • Verbeteren samenwerkingen vindbaarheid van ondersteunings-mogelijkheden	• Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap	• Bevorderen samenwerkin g in de wijk • Versterken vrijwilligers en vrijwillige inzet • Versterken van mantelzorgers • Voorkomen en bestrijden eenzaamheid
		• Hilversummers hebben passende en toegankelijke voorzieningen in hun buurt	• Verstevigen laagdrempelige voorzieningen • Inzet op collectief waar het kan en individueel waar het moet • Bevorderen van het mentaal welbevinden van onze jeugdigen	• Hilversummers hebben passende en toegankelijke voorzieningen in hun buurt	• Versterken van ontmoeting en binding in de wijk • Doorontwik-kelen algemene voorzieningen in de buurt • Bevorderen technische en innovatieve oplossingen

				• Hilversummers krijgen ondersteuning om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen.	• Beschikbaar-heid passende woningen Wmo-doelgroep

Doelen Inspanningen Netwerk
In de Visie Sociaal Domein staat aangegeven dat monitoring een belangrijk onderdeel is van resultaatgericht(e) beleid en uitvoering. "*Om goed te kunnen sturen, is het van belang dat de gemeente werkt met een beperkte en duidelijke set aan indicatoren. Ook hier geldt het principe van eenvoud.*" (pagina 22 Visie Sociaal Domein). Met een Doelen-Inspanningen-Netwerk (doelenboom) voor het sociaal domein geeft het college invulling aan dit voornemen uit de visie door opgaven, doelen, maatschappelijk effect indicatoren, prestatie-indicatoren en speerpunten te combineren in één instrument. Het doel van het DIN is enerzijds het bieden van een ambtelijk en bestuurlijk sturingsinstrument en anderzijds een rapportage-instrument voor de gemeenteraad. Het DIN biedt een integrale kijk op de hele breedte van het sociaal domein en laat zien hoe we als gemeente werken aan de in de Visie Sociaal Domein gestelde doelen. Daarbij is een goede duiding van de cijfers van belang. Het instrument beweegt mee met de beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen in het sociaal domein.

De speerpunten uit de Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving, zoals in de bovenstaande tabel zijn weergeven, zijn opgenomen in het Doelen-Inspanningen-Netwerk, evenals indicatoren om de voortgang op de in de agenda's opgenomen doelstellingen (afkomstig uit de visie) te monitoren, zowel op het niveau van maatschappelijke effecten als op prestatieniveau.

Uitwerken waarden Visie Sociaal Domein
De in de beleidsagenda's beschreven beweging van ZZ naar GG is onder meer terug te zien in de waarden die de Visie Sociaal Domein "Wij zijn Hilversum" bevat: vertrouwen, betrokkenheid en eenvoud. Samen met onze partners en inwoners geven we in 2024 starten met het nader invulling geven aan deze kernwaarden. We maken daarbij gebruik van de Handreiking van Movisie over leidende principes in het sociaal domein.

Moties en toezeggingen
Met de beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving 2024-2030 die nu worden voorgelegd zijn de volgende toezeggingen en moties verwerkt:

- T21-131: Lokale vertaling bescherming en opvang
- T22-026: eenzaamheidsscore
- T22-036: ruimte om in te spelen op ontwikkelingen
- T23-030: visie met maatschappelijke partners uitwerken
- T23-074: inzet ervaringsdeskundigen
- M23-100: verminderen administratieve lasten
- T23-073: doorpakken van keuzescenario 2 naar keuzescenario 3 uit startnotitie Jeugd

Probleemstelling/doel
Het doel van de beleidsagenda's is om het beleid t.a.v. Jeugd en Wmo-Samenleving langjarig vast te stellen, waarmee een solide basis creëren voor de verdere vormgeving van de beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid en het implementeren daarvan in de uitvoeringspraktijk en de samenleving.

Argumenten
1.1. De gemeenteraad is uitgebreid en zorgvuldig meegenomen in de beleidsvorming
Aan de Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving is een uitgebreid participatietraject vooraf gegaan waarin de gemeenteraad (en andere partijen) zijn meegenomen in de beleidsvorming en de ruimte

hebben gekregen om daaraan hun bijdrage te leveren. Het vroegtijdig betrekken van de gemeenteraad bij beleidsvorming sluit aan op de aanbevelingen uit het raadsonderzoek Wmo-Welzijn. Met de Visie Sociaal Domein zijn we gestart met deze nieuwe, participatieve werkwijze. Met de totstandkoming van de beleidsagenda's hebben we deze werkwijze voortgezet.

1.2. De beleidsagenda's vormen een uitwerking van de Visie Sociaal Domein en de startnotities Jeugd en Wmo-Samenleving
De beleidsagenda's vormen een uitwerking van de door de raad vastgestelde Visie Sociaal Domein en de eveneens vastgestelde Startnotities Jeugd en Wmo-Samenleving. Voor Jeugd gaat het om de in de startnotitie uitgewerkte keuzerichting *Sterke basis, gericht investeren in preventie verstevigen toegang* en voor Wmo-Samenleving gaat het om de in de startnotitie uitgewerkte keuzerichting *Buurtgericht en gemeenschap.* De in de visie en startnotities geschetste beweging van zorg en ziekte (ZZ) naar gedrag en gezondheid (GG) is in de beleidsagenda's vertaald naar concrete speerpunten. De focus daarbij ligt op het versterken van de samenleving, preventie van problematiek en waar nodig laagdrempelige ondersteuning bieden aan inwoners via algemene voorzieningen.

Kanttekeningen

1.1 De Beleidsagenda's Jeugd en Wmo-Samenleving en vormen een gedeeltelijke uitwerking van de visie
De Visie Sociaal Domein '*Wij zijn Hilversum'* is een brede visie voor het gehele sociaal domein. Losse beleidsagenda's per beleidsterrein zorgen mogelijk voor fragmentatie. Om de integraliteit te bewaken zijn de doelen en kernwaarden van de Visie Sociaal Domein bij de beleidsagenda's leidend. Daarnaast is aanvullend op de beleidsagenda's een Doelen-Inspanningen-Netwerk ontwikkeld waarin alle doelstellingen uit de Visie Sociaal Domein zijn uitgewerkt in indicatoren en speerpunten.

Financiën, middelen & capaciteit

In de gemeenteraad van 19 juli 2023 zijn de Startnotities Jeugd en Wmo-Samenleving 2024-2030 vastgesteld. Hierbij is voor Wmo-Samenleving de variant 'Buurtgericht en gemeenschap' en voor Jeugd 'Sterke basis, gericht investeren in preventie en verstevigen toegang' gekozen voor de beleidsagenda's. De benodigde budgetten betreffen voor Wmo-Samenleving € 550.000 en voor Jeugd eveneens € 550.000. Deze bedragen worden toegevoegd aan taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. In de onderstaande tabellen staat de verdeling van deze middelen voor respectievelijk Jeugd en Wmo-Samenleving weergegeven.

Jeugd

Omschrijving*	**2024-2030**
Extra jeugdwerk	€250.000
Versterken preventief aanbod en pedagogische basis	€115.000
Algemene voorzieningen en pedagogische basis	€50.000
Versterken samenwerking professionals	€30.000
Uitwerken landelijke ontwikkelingen	€30.000
Verstevigen gemeentelijke toegang	€75.000
Totaal	€550.000*

*De verdeling van de middelen over deze posten is een inschatting en kan wijzigen.

Wmo - Samenleving

Omschrijving*	**2024-2030**
Uitbreiden mogelijkheden inloop inwoners psychische kwetsbaarheid	€100.000
Versneld doorontwikkeling begeleiding in de wijk (buurtteams)	€95.000
Beter zicht op zorgvraag om aanbod beter af te stemmen	€50.000
Doorontwikkeling van suïcidepreventie	€55.000
Verbeter de toegang voor mantelzorgers	€50.000
Verstevigen dienstverlening in de wijk	€80.000
Ruimte voor vernieuwende initiatieven voor bewoners gericht hulp en ondersteuning aan medebewoners	€60.000
Ruimte voor ondersteuning aan deze initiatieven door opbouwwerk	€10.000
Structureel uitvoering kunnen geven actieplan mantelzorg	€50.000
Totaal	€550.000

*De verdeling van de middelen over deze posten is een inschatting en kan wijzigen.

Zoals beschreven in de Startnotitie Jeugd wordt vanaf 2027 een financieel resultaat van het voorliggende beleid verwacht, waardoor op dat moment overwogen kan worden om het jaarlijkse budget terug te brengen naar € 375.000. Bij positieve resultaten na twee jaar zal worden besloten of we overgaan naar keuzeoptie 3 ‘Sterk verstevigen van de pedagogische basis en de gemeentelijke toegang’. Als al eerder blijkt dat het beleid een succes is, kan er sneller worden doorgepakt naar voorkeurskeuze 3, conform T23-073. De budgettaire vertaling is reeds verwerkt in de programmabegroting van 2024, zoals in november is vastgesteld door de Raad. In de beleidsagenda’s vindt u de speerpunten voor de besteding van deze middelen.

Uitvoering

Na vaststelling van de beleidsagenda’s start de implementatie van het beleid. Over een aantal prioritaire thema’s (eenzaamheid, vrijwilligers en mantelzorg) volgen nog actieprogramma’s die het college in het begin 2024 ter advisering aan de Commissie Welzijn Zorg en Samenleving zal voorleggen.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Raadsbesluit
2. Beleidsagenda Jeugd 2024-2030
3. Beleidsagenda Wmo-Samenleving 2024-2030
4. Advies Adviesraad Sociaal Domein Beleidsagenda Jeugd
5. Advies Adviesraad Sociaal Domein Beleidsagenda Wmo-Samenleving
6. Collegebrief reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein